

רואי מל"מ

איגרת המידע של המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה הממלכתי לחללי הקהילה

גיליון מס' 88, תשרי תשפ"ה, אוקטובר 2024

www.intelligence.org.il

משולחן המנכ"ל

בני המשפחות השכולות וחברי המל"מ היקרים,

שנה למלחמת "חרבות ברזל" ועדיין 101 החטופות והחטופים נמצאים בידי החמאס בעזה. מלחמה שהחלה בהתקפה הרצחנית של החמאס על יישובי הנגב המערבי, נמשכה לחזית הצפונית והפכה למלחמה רב-זירתית שמתרחשת בשבעה אזורים בו זמנית מהמעגל הקרוב ועד למעגל הרחוק מול איראן והחות'ים בתימן, ולכולם מטרה אחת לפגוע ולהשמיד את מדינת ישראל. מלחמה שעדיין לא רואים את סיומה.

קהילת המודיעין שנשכלה במתן ההתרעה, הוכיחה את עצמה בליווי המלחמה מאז ה-8 באוקטובר במתן מודיעין איכותי לכוחות צה"ל בגזרות השונות. בשבועות האחרונים היא הביאה להצלחות רבות בהתמודדות מול החזבאללה, ששיאן בחיסול חסן נצראללה, המזכ"ל, וצמרת הארגון בלבנון על בסיס מודיעין איכותי ומדויק.

נמשיך לחזק את חברינו בקהילת המודיעין שמלווים את הלחימה הקשה. ליבנו עם משפחת השכול של קהילת המודיעין. ליבנו עם 101 משפחות החטופות והחטופים, וכולי תקווה שישובו במהרה הביתה.

המל"מ פועל בימים אלה בהתאם להנחיות פקוד העורף ולמצב במדינה. כמות הביקורים קטנה וחלקה קשור בהשבתה של מערכת החינוך שלא אפשרה הגעת תלמידי בתי הספר. נקווה שמייד לאחר החגים תתאפשר חזרתם המלאה של בתי הספר לצד הקבוצות וחיילי צה"ל.

מיצג הרשע הזמני ממשיך לפעול והעבודות על המיצג הגדול בעיצומן, מתוך כוונה לסיימן עד לסוף חודש נובמבר 2024. העבודות על תצוגת המודיעין החדשה נמשכות בהתאם לתוכנית, ובכוונתנו לפתוח ביקורים החל מאמצע חודש פברואר 2025.

שידורי זומל"מ נמשכו כסדרם מדי שבוע, ועל כך תודתי לחברת הוועד המנהל, **יוכי ארליך**, הפועלת במסירות רבה, ולמרצים המופיעים בהתנדבות מלאה.

גיליון 98 של מבט מל"מ שעוסק במלחמת "חרבות ברזל", יצא לאור ערב ראש השנה. תודה לחברי המערכת של מבט מל"מ בהובלת ראש המערכת, תא"ל (בדימוס) ד"ר **יוסי בן ארי**. בימים אלה החלו ההכנות לגיליון 99 שאמור לצאת עד סוף שנת 2024.

במהלך חודש ספטמבר התקיימו מגוון אירועים שכללו: "בימת מודיעין" בנושא החזבאללה, שני ערבים שבהם התקיימה השקה של ספרים חדשים: ספרו של **דותן נווה** "קו לבן דק" על מחנה "אנצאר" בלבנון וספרו של **מאיר פינקל** "אמ"ן במציאות מורכבת ומשתנה". פעילות מכוני המחקר נמשכת כסדרה. המכון למתודולוגיה של המודיעין קיים סמינר בירושלים בשיתוף מכון דיוויוס, והמשיך לקדם עבודות מחקר ומפגשים עם גורמים בארץ ובחול. מרכז המידע לחקר המודיעין והטרור הרחיב את כמות הפרסומים שלו שעוסקים במלחמה הרב-זירתית. המכון החל אף לטפל בחומרי איסוף מודיעין ושלל טכני (אמ"ש"ט) שנתפסו ברצועת עזה. לאור המצב המורכב יום העיון לציון שנה למלחמת "חרבות ברזל" יידחה לחודש דצמבר 2024.

ברצוני להודות למתנדבים שלנו יוצאי קהילת המודיעין הפועלים לצד צוות המל"מ, במסירות ובאחריות, מדריכים את המבקרים השונים ומעשירים אותם בידע ובמורשת של קהילת המודיעין אני מאחל לכולנו שתהיה שנה טובה ומבורכת ושנדע ימים טובים יותר.

בברכה,

תא"ל (מיל) **יוכל חלמיש**, מנכ"ל המל"מ

המל"מ ממשיך לקיים שידורים מקוונים בזום בסוגיות הקשורות בסדר היום. המגזין מתקיים בשיתוף מ.ת.ג בכל יום ראשון ומשתתפים בו אלפי חברים. מרכזת ומנחה: **יוכי ארליך** להלן פירוט ההרצאות שהתקיימו בתקופה האחרונה:

■ **שנה למלחמת "חרבות ברזל" - לקראת פרסום גיליון מיוחד של כתב העת של המל"מ "מבט מל"מ" שהוקדש למלחמה.** דוברים: תא"ל (בדימוס) ד"ר **יוסי בן ארי**, ראש המערכת בדברי פתיחה, תא"ל (מיל) **גדי זהר** - היומינט שלא היה ו"תרומתו" לכשל המודיעיני, ד"ר **עזריאל לורבר** - הטכנולוגיה בשימוש גורמי קהילת המודיעין, ברקע לקחי המלחמה, פרופ' (אמריטוס) **אסא כשר** - מוסר, אתיקה ואתגרים במלחמה (1 בספטמבר 2024).

■ **המלכודת של סינוואר.** מרצה: ד"ר **רונית מרזן**. חוקרת חברה ופוליטיקה פלסטינית (8 בספטמבר 2024).

■ **איראן: עוצמה אזרית אתגרים מבית.** מרצה: פרופ' **מאיר ליטבק**. היסטוריון של המזרח התיכון והאסלאם אוניברסיטת תל אביב (15 בספטמבר 2024).

■ **העמדה הסינית במלחמת חרבות ברזל: גיאופוליטיקה ואינטרסים כלכליים.** מרצה: ד"ר **מיכל זלצר-לביד**, חוקרת ומרצה במחלקה ללימודי אסיה באוניברסיטת בר-אילן (22 בספטמבר 2024).

■ **מלחמות אוקטובר: בין 1973 ל-2023.** מרצה: אלוף (מיל) **אהרון זאבי פרקש**. יו"ר המל"מ, בעבר ראש אמ"ן (29 בספטמבר 2024).

■ **מזרח תיכון חדש? מרצה:** ד"ר סא"ל (מיל) **שי הר צבי**. חוקר בכיר במכון למדיניות ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן, לשעבר מנכ"ל בפועל של המשרד לנושאים אסטרטגיים וראש זירה בחטיבת המחקר באמ"ן (6 באוקטובר 2024).

להלן נביא לקט נבחר של תמצית ההרצאות. **בעמוד 3**

שנה
למלחמת
חרבות
ברזל

ועל נאות מדבר קינה

ריקי דסקל

תָּכַף יִשְׁרָפוּ מִתְּבָנִים
תָּכַף יִשְׁרָפוּ אֲנָשִׁים
אָסוּר בְּאֲזָקִים

מִתְעַקֵּשׁ הַיּוֹם לְעֵלוֹת
שְׁלֵא גִדַּע
שְׁלֵא נִרְאָה

שְׁלֵא נִרְאָה
שְׁדָה כְּרוּבִים
תִּינוּקוֹת שְׁחוּטִים מִתְּפַךְ בָּלִים בּוֹ

וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי חֶשֶׁךְ
וַיְהִי חֶשֶׁךְ

כְּמוֹ רוֹצֵחַ
עוֹלָה הַיּוֹם
וְלֹא נָסוּג

הַלּוֹת הַפְּנִסִּים מִשְׁחִיזוֹת
נִיצוּצוֹת לְתוֹךְ הָעֵרְפֶּל
נוֹחֵת כְּמוֹ אֶבֶל

כְּתָם שָׁחַר
שׁוֹלְיוֹ מִשְׁנָנִים
הוֹפֵךְ לְעֵץ

מִסּוֹר לְשִׁדְרָה
פְּסִיקִים הוֹפְכִים שִׁיחִים
צְרוּרוֹת לְנִירִים

* בנובמבר 2023 יצאו ריקי ויוסי דסקל לסייע בחממת התותים במושב ישע במסגרת מפעל ההתנדבות של "אחים לנשק". המושב ספג גם הוא אבדות תוך לחימה ב-7.10. בסמוך להתחלת העבודה נשמעה אזעקה ופצמ"ר התפוצץ כ-100 מטר מהם. החקלאי המודאג שחרר אותם במהירות לשוב למרכז, שהיה אז עדיין רחוק מאזעקות ופיצוצים. הנוף שבדרך היה ירוק ויפה אך מבעד לערפילים עלו וצפו מראות הזוועה.

דבר העורכת

קוראים יקרים,

בשנים שלמדתי בחוג להיסטוריה של המזה"ת באוניברסיטת תל-אביב, בימים שלאחר מלחמת יום הכיפורים, יצא לאור ספרו של אזוארד סעיד "אוריינטליזם". הספר עורר סערה גדולה, במרכזו היה הטיעון שהמזרחנות העולמית נוצרה במערב, בעיקר כדי לעזור לו לגבור על המזרח המוסלמי ולהשתלט עליו. מבקרי הספר הצביעו על כך שחלק מחולשת ארצות האסלאם נבע מכך שלא צמחה בהן סקרנות אינטלקטואלית מקבילה, דחף ללמוד באמת על המערב.

"המזרחנות" הישראלית הייתה אז בשיאה. לחוג בתל-אביב התקבלו כל שנה רק כ-120 מועמדים, ולאחר בחינת כניסה. כך היה גם באוניברסיטה העברית, בחיפה, ולימים בחוגים נוספים. נזכרתי בכך לנוכח המצב המדולדל מאד כיום בחוגים אלה, ועל רקע הדיון בכישלון המודיעין לקראת ה-7 באוקטובר שעבר. לכך נוסיף את הטור של העיתונאי ג'קי חוגי שכלל את גיליון הציונים של האסיר יחיאל סינוואר באוניברסיטה הפתוחה בשנות התשעים (מערב, 13.9.2024). הוא (ורבים מחבריו) למד 15 קורסים אותם סיים בהצטיינות. למעט קורס אחד בתולדות המזרח התיכון, שאר הקורסים היו על יהדות, תולדות הציונות, ועל החברה והפוליטיקה בישראל. סינוואר גם תרגם מעברית לערבית ספרים בנושאים אלה.

בזמני רבים מחוקרי העולם הערבי בקהילת המודיעין היו "מזרחנים" בוגרי מדעי הרוח והיסטוריה של המזרח התיכון, חלקם הגדול שלט בשפה הערבית. כיום הם מועטים. דגש משמעותי יותר מושם על תחומי ידע אחרים. כולם טובים וחשובים. אולם, האומנם התהפכו היוצרות? האם אצלנו קוראים את הסופרים המשוררים וכותבי הפודקאסטים שלהם? לומדים אותם בשפתם ובמושגיהם שלהם ולא רק בסיוע "מכונות"? האם מעבר ליכולות איסוף פרטי המידע יש גם מי שמבין את התרבות שברקע על רבדיה השונים? רק שואלת.

בגיליון זה תוכלו ללמוד על המאמץ שאנו עושים במל"מ להעשיר את הידע ולהעמיק את ההבנה בכל מה שקשור לנעשה בסביבתנו, במפגשי זומל"מ, (בשיתוף מתג), ב"בימת מודיעין", בהשקוּת ספרים, בפעילות מכוני המחקר, בעמותות ועוד. תודה מיוחדת לנאוה לכיש, העורכת הלשונית שלנו, ולכל מי שתורם להפקת גיליונות "רואים מל"מ". בפרוס תשמ"ה, נאחל לשנה טובה יותר, ושנזכה לראות בחזרת כל החטופים במהרה.

קריאה מעשירה ומועילה

יוכי ארליך

עורכת רואים מל"מ

ראש ועדת ניסו ופעילות חבריים בוועד המנהל

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
אתר הנצחה ממלכתי לחללי הקהילה

ISRAEL INTELLIGENCE' HERITAGE & COMMEMORATION CENTER (I.I.C.C.)

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת

מלחמות אוקטובר: בין 1973 ל-2023

אהרון זאבי פרקש

בכפוף לאילוצי בטחון מידע, וכן לגבש חשיבה מחודשת כיצד מנתחים מידע, מגבשים תחזיות ומעריכים אימים. האיום האיראני על כל מרכיביו הוא האיום האסטרטגי המשמעותי במיוחד. זאת לצד האתגר מול הלחימה בחזבאללה שהפך להיות ארגון מצויד ומאומן עם יכולות צבאיות מתקדמות גם לאחר חיסול נצראללה. המודיעין ואמ"ן במיוחד יאלצו להוביל מאמץ משמעותי של הפקת לקחים, בדגש על פיתוח מקורות להתרעה, ושיפור יכולות המחקר בתחום הכוונות והיכולות.

הסתמכות היתר על מקורות טכנולוגיים מתקדמים, כפי שנחשפה במיוחד באוקטובר 2023, מחייבת בנייה של מודל חדש של איסוף מידע וניתוחו. כזה שיאפשר ניצול מאוזן יותר של מקורות אנושיים מפותחים, ומקורות טכנולוגיים מתקדמים עם נוכחות אנושית. אמ"ן, שב"כ והמוסד נדרשים לפתח שיטות עבודה שמשלבות בין המידע המגיע מהשטח לבין מיצוי המידע המצטבר בכלים טכנולוגיים. כך ניתן יהיה ליצור מערכת שתשלב את היתרונות של הטכנולוגיה המתקדמת עם העומק, ההבנה והעושר שרק נוכחות בשטח יכולה להציע. במקביל יש להעשיר את יכולות הניתוח תוך דגש על חשיבה ביקורתית, עשירה, מולטי-דיסציפלינרית, והדגשת ערכים של מקצוענות ויושרה. צריך לאפשר תרבות של שיח והצגת מגוון דעות, הערכות סותרות ואיפכא מסתברא כולל מול מקבלי ההחלטות בזמן אמת. כיו"ר המרכז למורשת המודיעין יש לזכור כי מטרתנו היא לחנך לערכים ולאורם ללמוד לקחים, ללמוד את העבר בראייה לעתיד. מורשת המודיעין צריכה לחנך לחשיבה עצמית, לחשיבה ביקורתית, לראייה כוללת, לדבוק באמת גם אם אינה פופולרית, להתעקש על התעמקות, ללמוד וללמוד מהלקחים, ולבסוף להפגין אומץ ותעוזה. איש מודיעין נדרש להציג את עמדתו בפני הקברניטים גם אם היא חריגה, ובמקרה הצורך למשוך בדש מעלים.

מתקפת הטילים האיראנית נגד ישראל ברשתות בערבית

ראשית יש לציין בעצב ובכאב כי 101 חטופות וחטופים נמצאים בעזה כבר שנה. מי ייתן וכולם ישובו במהרה לביתם. לזכות חיל האוויר, המודיעין וצה"ל נרשמו עד כה הישגים משמעותיים בלבנון בדגש על חיסול נצראללה, מנהיג חזבאללה. עם זאת יש לשים לב לדבריו של מנהיג איראן עלי ח'אמנאי לאחר חיסול נצראללה, המשקפים את התפישה שה"מקאוומה" היא הדרך לפתרון והיא תימשך בכל האמצעים. ניתן להצביע על מספר לקחים ראשוניים מההתפתחויות בשנים האחרונות ברמה האסטרטגית-אופרטיבית: ישראל נאלצת להתמודד עם התלכדות הזירות, ועם אימים מבית ומחוץ. ישראל אינה ניצבת לבדה בצורך להתמודד עם אתגרים מורכבים. הדברים אמורים בעיקר בהתמודדות עם אתגרי המודיעין, ההתרעה וההערכה במציאות סוערת ומשתנה. גם ארה"ב וגם בריה"מ כל אחת בתורה התקשו להתמודד עם האתגרים הללו.

המשימות המרכזיות של המודיעין בישראל נובעות מתפישת הביטחון שעיקרה: הרתעה, התרעה, הכרעה והתגוננות/הגנה (משנת 2006). לצד ההתרעה למודיעין עומדות לפנינו שלוש משימות חשובות: התרעה ומודיעין לקבלת החלטות, מודיעין למלחמה וללחימה, ומודיעין למטרות. **במלחמת "חרבות ברזל" כשל המודיעין לספק הרתעה על יום הע' ושעת הש' למתקפת החמאס.** מאז ה-7 באוקטובר חשוב להדגיש את תרומתו הגדולה של המודיעין למלחמה וללחימה והיכולת לספק מטרות ההצלחת המערכה. **המבחן העליון של המודיעין הוא ההתרעה. איבדנו את המצפן בתחום קריטי לביטחון ישראל.**

המודיעין חייב להיערך מחדש ולתת מענה להתמודדות עם שלושה אתגרים: המשך המערכה מול החזבאללה, האתגר הפלסטיני, והתמודדות מול איראן - האפשרות לתפוצת נשק גרעיני במזה"ת. המודיעין נדרש לפעול לשיקום אמון הציבור ע"י השלמת התחקירים והצגתם לציבור

הערכת מצב (צילום: דר"צ)

יחידה 8200 (צילום: דר"צ)

המלכודת של סינוואר

רונית מרזן

בבחירות הפנימיות למוסדות החמאס (מרץ 2021) הועמד מולו נזאר עוודאללה, מקורבו של משעל שניצח אותו. אך בשל התנגדות גדודי אל-קסאם, סינוואר הושאר בתפקיד. בתום המערכה הצבאית בין ישראל והג'האד האסלאמי (2022), שסינוואר החליט לא להשתתף בה, התפרסמה קריקטורה בכלי תקשורת קטרי "אל-ערבי אל-ג'דיד" שהציגה את סינוואר כמי שעמד בשורה אחת עם אבו-מאזן, שיתף פעולה עם ישראל ובגד בעם הפלסטיני.

ראש הרשות הפלסטינית אבו מאזן ואמיר קטר שיחי' תמים בן חמד אאל ת'אני (צילום: AFP)

בין יחיא סינוואר לקטר והנהגת החוץ של חמאס יש "דם רע" זה שנים ארוכות על רקע ניסיונותיהם לחסל אותו פוליטית, ואולי גם פיזית. מייד לאחר שנבחר לראשות הלשכה בעזה בפברואר 2017 הוא קיים ערוצי תקשורת עם מצרים, ערך עימה תיאום ביטחוני, התפייס עם מוחמד דחלאן (בכיר תנועת פתח ויריב של אבו מאזן), המתגורר באיחוד האמירויות, ואפילו הצהיר שהוא מוכן להכפיף את הנשק של גדודי אל-קסאם לאש"ף (והרי אש"ף הוא שחתם על הסכמי אוסלו) קטר והנהגת "החוץ" זיהו את הליכתו למצרים, ואת שיבוש התוכניות שלהם להמליך את משעל לראש אש"ף, החלו לפעול לכרסום במעמדו הפוליטי. באמצעות מזוודות הכסף שהגיעו לעזה מקטר, הם תייגו אותו כמשתף פעולה עם ישראל שמכר את פלסטין תמורת "נזיד עדשים" קטרי.

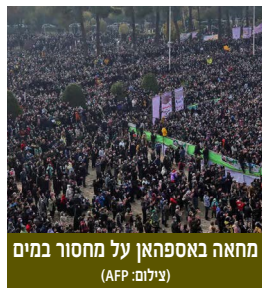
סינוואר לא הצליח למנף את הישגיו ב"שומר חומות" (מאי 2021) להתקדמות מדינית ביחד עם הרשות הפלסטינית, והוא המשיך בהתעצמות הצבאית. הוא לא צפה את עוצמת התגובה הצבאית הישראלית שתהיה לפעולה ב-7 באוקטובר, וגם לא את האדישות היחסית המשך בעמוד 5

קטר והנהגת "החוץ" זיהו את הליכתו למצרים, ואת שיבוש התוכניות שלהם להמליך את משעל לראש אש"ף, החלו לפעול לכרסום במעמדו הפוליטי. באמצעות מזוודות הכסף שהגיעו לעזה מקטר, הם תייגו אותו כמשתף פעולה עם ישראל שמכר את פלסטין תמורת "נזיד עדשים" קטרי.

האתגר האיראני

מאיר ליטבק

בה בעת, איראן שואפת להגיע למעמד של מדינת סף גרעינית. כרגע נראה כי ח'אמנאי מעדיף להימנע מהגעה לפצצה גרעינית, מחשש ליצירת מרוץ חימוש גרעיני במזה"ת ולפגיעה ביחסי איראן עם סין. ישראל שנתה כאשר לחצה על ארה"ב לסגת מהסכם הגרעין

מחאה באספהאן על מחסור במים (צילום: AFP)

ח'אמנאי מבקר בתערוכה על הישגי הגרעין של איראן בטהרן, יוני 2023 (צילום: AP)

איראן מהווה איום אסטרטגי ראשון במעלה לישראל. בשונה מהעבר מתמודדת ישראל עם אויב העולה עליה לא רק במשאביו כמו בעבר, אלא משתווה אליה ברמתו הטכנולוגית ואולי אף מתוחכם ממנה בחשיבה אסטרטגית. האיבה לישראל מהווה מרכיב מרכזי באידיאולוגיה של המשטר, ומשרתת את האינטרסים שלו. האיתוללה רוחאללה ח'ומיני, המייסד והאידיאולוג של הרפובליקה האסלאמית ראה בציונות את המפגש בין מאבק היהודים באסלאם מימי הנביא מוחמד, לבין המתקפה המשולבת של המערב והיהודים נגד האסלאם בעת החדשה. נוסף לכך, ח'ומיני ראה בציונות פשע נגד העם המוסלמי של פלסטין, והציג את חיסולה כמצווה דתית.

מ-2015, שעל אף חסרונותיו היה עדיף על החלופה ללא הסכם. התוצאה היא שאיראן קרובה היום יותר מאי פעם בעבר ליכולת לבנות פצצה אם תחליט. כמו כן, ישראל שגתה שלא השקיעה מאמץ מספיק לגבש חזית עם מדינות סוניות מתונות. ישראל התבסמה בהישגים טקטיים של פגיעה במאמץ הגרעין, אך כשלה במישור האסטרטגי. עם זאת, איראן ניצבת בפני שורת אתגרים המאיימים לא רק על המשטר אלא על תפקודה כמדינה. ההתחממות הגלובלית מחריפה מאד את המחסור הגדל במים, ועלולה להביא לעקירת מיליונים מבתיהם בדרום איראן. לכך נוספים זיהום אוויר מחמיר וסופות אבק הפוגעות קשה בכלכלה. הילודה הנמוכה גורמת להזדקנות האוכלוסייה ולמשבר כלכלי בעתיד. על ישראל לפעול בתבונה כדי להימנע ממלחמה כוללת עם איראן, וכדי לתת לתהליכים אלה הפוגעים במשטר לעשות את שלהם.

מנהיג איראן הנוכחי, האיתוללה עלי ח'אמנאי הציג ב-1990 "תוכנית שלום" לביטול קיומה של ישראל באמצעות משאל עם. הוא קבע כי על עוד ישראל מסרבת לקבל את התוכנית, חובה על איראן לספק לפלסטינים ולערבים את האמצעים להקיצ את דמה ולאצלה להיכנע. גישה זו השתלבה עם האסטרטגיה האיראנית מאז המהפכה של ניהול מאבק באויביה באמצעות שלוחים, כלומר ארגונים אסלאמיים ולחסוך מאיראן עצמה הקזת דם.

המלכודת של סינוואר

הנייה וצאלח אל-עארורי - עומדת בפניו הברירה להשתמש ב"קידום" שקיבל כדי לסגור עסקה לשחרור חטופים תמורת אסירים פלסטינים. זו תירשם על שמו ולא על שם של משעל ואמיר קטר - ואולי גם תשמר את יכולתו להשפיע על "היום שאחרי" באמצעות מוחמד דחלאן מצד אחד, ושחרור מרוואן ברגותי, מנהיג 'פתיח' הזוכה

סינוואר בורח במנהרה בעזה (צילום דובר צה"ל)

של המנהיגים הערביים והאסלאמיים, שהשאירו אותו במידה רבה בודד במערכה. ההחלטה למנות את סינוואר לתפקיד ראש הלשכה המדינית של חמאס (ולא רק של עזה), הייתה אמורה לאפשר לו לצאת בכבוד מעזה כדי למלא את התפקיד הייצוגי המחייב נסיעות מחוץ לעזה. אך סינוואר זיהה כנראה שזאת מלכודת,

לפופולריות גדולה, מצד שני. גילוי הדעת המשותף של חמאס עזה והג'האד האסלאמי שפורסם זמן קצר אחרי חיסול הנייה, מהווה איתות למצרים, לאיחוד האמירויות ולמוחמד דחלאן, הציר שהוא בחר לחבור אליו. כל מי שינסה לכפות שלטון של גורמים פלסטיניים או חיצוניים על רצועת עזה עלול לפגוש חזית אחידה של חמאס, הג'האד האסלאמי והחמולות העזתיות. עתה אפוא הזמן למנף ולתרגם את ההישגים הצבאיים של צה"ל למהלך מדיני - שישבי את סינוואר אל שולחנה של מצרים, הריאה היחידה שדרכה הוא עוד נושם, תקדם עסקה שתשיב את החטופים ותמנע את הפיכת עזה לגן עדן של ג'האדיסטים מטורפים.

העלולה לאפשר שיעשה בו "מעשה הנייה": אם ייצא מעזה הוא עלול להיות מחוסל על ידי ישראל, ומשעל יריבו, עשוי לקצור את "פירות" הפעולה שהוא הוביל ב-7 באוקטובר 2023 (מבול אל-אקצא - ג'האד שמטרתו להגן על הדת ועל המקומות הקדושים). סינוואר הוא איש שהגיע מהזרוע הצבאית, שם הוא מרגיש בנוח ומשם הוא שואב את עיקר כוחו הפוליטי. לכן סביר שלא ייפול ל"מלכודת הדבש" הקטרתית, ויעדיף אם ייאלץ לצאת מעזה יהיה זה לכיוון מצרים, שיחסיו עימה שונים בתכלית מיחסיו עם קטר. ככול שהוא מאבד את "כוורת" הפעילים המרכזיים במרחב הפוליטי והצבאי, וככל שכוחו של משעל הולך ומתעצם לנוכח חיסול אסמאעיל

מזרח תיכון חדש?

שי הר צבי

ההזדמנות לפעול לעיצוב מציאות ביטחונית חדשה בלבנון, שתאפשר את החזרת עשרות אלפי התושבים לבתיהם. זו צריכה להתבסס על שני נדבכים מרכזיים. האחד, המשך ההחלשה והפירוק של היכולות הצבאיות של חזבאללה.

הקבינט מקיים הערכת מצב (צילום חיים צה. ל"מ)

השני, חיזוק הממשל הלבנוני המרכזי, ופריסה בדרום לבנון של כוחות לבנוניים ובינלאומיים בעלי סמכויות אכיפה, שיזכו ללגיטימציה בינלאומית ואזורית רחבה.

מצד אחד בעזה ישראל צריכה לפעול לגיבוש חלופה שלטונית לחמאס, בשיתוף פעולה עם ארה"ב ומדינות ערב, שתוביל למיטוט שלטונו. מצד שני, יש להיזהר מלהיגרר לכיבוש ישיר של רצועת עזה. המשמעות עולה להיות הטלת האחריות על צה"ל לטיפול אזרחי באוכלוסייה העזתית, באופן שיהווה עול מדיני, צבאי וכלכלי כבד על המדינה.

ישראל ניצבת אף בפני הזדמנות להרחבת הברית האזורית עם מדינות ערב, בהובלת ארה"ב, עפ"י מודל סנטקו"ם, ולקדם הסכם נורמליזציה פורץ דרך עם סעודיה. ברית זו עשויה להוות מכפיל כוח ביכולת ההתמודדות עם הציר האיראני, ותומנת בחובה פוטנציאל רב לשיפור מצבה האסטרטגי הכולל של מדינת ישראל.

לצד כל זאת, מטרת העל המיידית והדחופה ביותר של ממשלת ישראל חייבת להיות החזרת כל 101 החטופות והחטופים. מדובר בחובה לאומית, מוסרית והומניטרית כלפיהם. אחרת, הדבר עלול להיזכר לדיראון עולם בתולדות מדינת ישראל.

המלחמה הרב-זירתית בה נמצאת ישראל בשנה האחרונה המחישה את עליית המדרגה בעוצמת האיום הישיר והעקיף מצידה של איראן. הדבר בא לידי ביטוי במיצובה של איראן כמדינת סף גרעינית, בהקמה ובהפעלה של חגורת

אש מסביב לישראל, ובביטחון העצמי לתקוף את ישראל פעמיים באופן ישיר. זאת, לצד ניסיונות לערער היציבות הפנימית בירדן, מאמצים להבריא אמצעי לחימה ליהודה ושומרון לביצוע פיגועי טרור בישראל, והידוק הציר האסטרטגי עם רוסיה.

מהצד האחר, בשבועות האחרונים מסתמן כי ניצבת בפני ישראל האפשרות לפעול לעיצוב ארכיטקטורה אזורית מדינית-ביטחונית חדשה ונוחה יותר עבורה, שתוביל לפגיעה קשה באיראן ובשלוחיה ברחבי המזרח התיכון. זאת, בעקבות ההצלחות לפגוע באופן משמעותי ביכולות של חזבאללה ולמוטט את היכולות הצבאיות של חמאס.

מכאן עולה, כי ישראל צריכה לגבש אסטרטגיה כוללת למצבי הסיום הרצויים של המלחמה הרב-זירתית, כמהלך משלים וחיוני לפעילות הצבאית. זאת, תוך העמקת התיאום האסטרטגי ושיתופי הפעולה הביטחוניים-צבאיים עם ארה"ב, שבשנה האחרונה שבה והוכיחה את היותה עמוד תווך מרכזי בביטחון הלאומי של מדינת ישראל, כפי שניכר בכיפת הפלדה הרב-מימדית המשולבת שממשל ביידן העניק לנו מאז ה-7 באוקטובר.

בזירה הצפונית, הפגיעה המשמעותית בחזבאללה מייצרת לישראל את

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

פרומו לגיליון "מבט מל"מ" החדש שהוקדש ל"חרבות ברזל"

יוסי בן ארי

הנוגעים בהיסטוריית העיסוק בנושא הפלסטיני, שלדעתנו רלבנטיים - לפחות כרקע חשיבתי - גם למתרחש היום. וחמישית, הטלנו אלומות אור חשובות על שתי פרשיות עבר כואבות: מותו של איש המוסד הנשכח, **דוד אורי**, שנהרג בתאונת מטוס; וכמובן - סיפור אסון צור הראשון (11 בנובמבר 1982), מנקודת מבטם של שני ניצולים, שהיו ממובילי המאבק - ממש עד לאחרונה - להכרת השב"כ בכך שהאסון היה פינוע חבלני.

ביום 1 בספטמבר 2024 חנכנו את העונה החדשה של "זומל"מ" בהצגת הגיליון החדש של "מבט מל"מ" (98), הגיליון השני העוסק במלחמת "חרבות ברזל".

בפתיחת המושב הציג ראש המערכת, **יוסי בן ארי**, את הכלול בו: ראשית, דיון בשאלה "איך צריכה להיגמר המלחמה"? ובו שתי פרספקטיבות הפוכות - האחת של **ד"ר מתי שטיינברג**; והשנייה של **ד"ר הרב יואל בן-נון**.

שנית, כמערכת החותרת לעסוק במורשת מתהווה, ולהיות רלבנטית, הבאנו נגיעות ראשונות של המעורבים באופן פעיל במלחמה, מאז ה-8 באוקטובר: הבאנו את דבריהם של ראש אגף החקירות והמודיעין של משטרת ישראל במלחמה, **ניצב יגאל בן שלום**; וכן של **רס"ן נ' מפקד השלף**; יחידת בת של יחידה 9900 באמ"ן, המופקדת על מודיעין החוזי (ויזינט). 'השלף' מטיסה תצפיות אוויריות מעל עזה מאז פרוץ המלחמה, ועושה את מרבית העבודה של איסוף חזותי.

לאחר מכן השמיעו שלושה מכותבי המאמרים הנוספים בגיליון את דבריהם. תת-אלוף (במיל) **גדי זהר**, לשעבר מפקד יחידה 504 וראש המנהל האזרחי ביהודה ושומרון, והיום מי שעומד בראש העמותה של בוגרי היחידה. זהר שוחח על "היומינט" שלא היה, ו"תרומתו" לכשל המודיעיני ב-7 באוקטובר. לאחר מכן הציג פרופ' **אסא כשר** את תמצית מאמרו הנוקב "מוסר, אתיקה, ואתגרים בעייתיים במלחמת חרבות ברזל". השלים את הדברים **ד"ר עזריאל לורבר**, ששוחח על נושא סופר-אקטואלי בעקבות המלחמה: הבינה המלאכותית, ככלי לתת מענה טוב יותר לכישלונות ההערכה המודיעיניים.

שלישית, הבאנו שלוש התייחסויות שונות לשאלת תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל, בעקבות המלחמה. רביעית, שלושה מאמרים של אנשי שב"כ

העמדה הסינית במלחמת "חרבות ברזל": גיאופוליטיקה ואינטרסים כלכליים

מיכל זלצור-לביד

נטייה פרו-פלסטינית שהובילה לשיח ציבורי ביקורתי נגד ישראל ואף להתבטאויות אנטישמיות ברשתות החברתיות בסין. כיוון שהתקשורת הסינית היא תחת פיקוח הדוק של השלטון, ניתן לראות בזה מעין הסכמה שבשתיקה. דינמיקה זו נובעת מהצורך של סין לשמור על תדמית כמעצמה חזקה ששומרת על האינטרסים הכלכליים והבריתות האזוריות שלה,

ספינות מלחמה סיניות למה"ת

תוך התרחקות מהתמיכה האמריקאית בישראל. יחד עם זאת, סין משתדלת לא להיות מזוהה עם איראן וצפון קוריאה כחלק מ"ציר הרשע".

לישראל ולסין יחסים כלכליים מתפתחים, אך הקשרים מורכבים בשל המעורבות האמריקאית. סין מתעניינת בטכנולוגיות ישראליות, אך ההשקעה הישראלית בשוק הסיני מוגבלת. ההתפתחויות האחרונות במזרח התיכון, בעיקר המלחמה, עלולות להשפיע על יחסים אלו לטווח הארוך.

לסיכום, סין מנסה לייצר תדמית של שחקן גיאופוליטי חזק במזרח התיכון, תוך שמירה על אינטרסים כלכליים וביטחוניים. העמדה שלה במלחמת "חרבות ברזל" מדגימה את הדינמיקה המורכבת בין כוחות אזוריים, ובייחוד את האיזון בין תמיכה ציבורית לבין שמירה על קשרים עם כל הצדדים המעורבים.

מלחמת "חרבות ברזל" מציגה גיאופוליטיקה מורכבת, בה מעורבים ארה"ב, סין, איראן ורוסיה. העמדה הסינית, המיועדת לשרת אינטרסים כלכליים וביטחוניים, מתמקדת במספר אספקטים מרכזיים ובאה לידי ביטוי בהיבט הצהרתי ובהיבט מעשי, שאינם בהכרח חופפים.

סין מחזיקה באינטרסים משמעותיים במזה"ת, במיוחד בתחום האנרגיה. נשיא סין, שי ג'ינפינג, מדגיש בשנים האחרונות ביתר שאת את הצורך בהידוק קשרים ביטחוניים עם מדינות ערב. סין מייבאת חלק ניכר מהנפט שלה מהמזה"ת ובשנים האחרונות הרחיבה את השקעותיה באזור, כולל הסכמים נרחבים עם מצרים, ערב הסעודית ומדינות המפרץ. כמו-כן, כחלק מיזמת "החגורה והדרך", סין פועלת לחיזוק הקשרים הכלכליים והצבאיים, במטרה לאתגר את ההגמוניה האמריקאית.

המעורבות הסינית במלחמת "חרבות ברזל" מצביעה על שינוי גישה: סין אינה יכולה להתעלם מקונפליקטים אזוריים על מנת לשמור על מסלולי סחר בטוחים. תחילה, סין המשיכה בנקיטת עמדה עמומה בנוגע לסכסוך הישראלי-פלסטיני. עם זאת, לאחר פרוץ המלחמה, החלה לבקר את ישראל כמבצעת "ענישה קולקטיבית" כנגד תושבי עזה. התקשורת הסינית משקפת

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת

בימת מודיעין מפגש שלישי לשנת 2024

"בימת מודיעין" התקיימה במל"מ ב-16 בספטמבר 2024 והתמקדה בשאלה האם מתקיים מאזן אימה הדדי בין ישראל לחזבאללה, בהובלת תא"ל (מיל) ד"ר אמנון סופרין ובהנחייתו. מנכ"ל המל"מ, חלמיש, נשא דברי פתיחה. פרשיית המודיעין הפעם יוחדה לעיקרי הממצאים והמסקנות של ועדת החקירה שהוקמה לאסון צור.

עיקרי הממצאים והמסקנות של ועדת החקירה לאסון צור ב-11 בנובמבר 1982

במכון הלאומי לרפואה משפטית. מצירוף העדויות, המידע הנוסף שנאסף על-ידי גורמי מודיעין, והמידע הגלוי והחשאי בעניין נטילת האחריות לאירוע, וכן הממצאים בזירה, עלה כי בסבירות גבוהה, בבוקר ה-11 בנובמבר 1982, נהג מחבל מתאבד במכונית תופת מסוג פזו 504 בכביש מול בניין הממשל, לכיוון דרום. עם הגעת המכונית אל מול פתח הבניין, פנתה המכונית לכיוון הבניין ונכנסה לתוכו דרך פתח הכניסה הראשי, עד להגעה סמוך לפיר המעלית שבקומת הקרקע - שם התפוצצה. המטען שהתפוצץ היה במשקל 50 ק"ג לפחות, וככל הנראה כלל חומרי בעירה נוספים, לרבות מכלי גז. כתוצאה מהפיצוץ נחלש מנוע מכונית הפזו ורוסקו ונהדפו חלקי המכונית, ורוסקה גופת המחבל. כמו כן, כתוצאה מהפיצוץ נפגעו לפחות ארבעה עמודים בקומת הקרקע, באופן שהוביל להתמוטטות בשרשרת של המבנה כולו.

התמוטטות המבנה גרמה למותם ולפציעתם של אנשי כוחות הבטחון ששהו בבניין ובסביבתו, וכן למות עצירים לבנוניים שהוחזקו בקומות העליונות. הפגיעו בוצע בידי מחבל מתאבד שנשלח על-ידי גורמים שיעיים. הוועדה המליצה, כי מעתה ואילך, תתייחס מדינת ישראל לאירוע טראגי זה כאל אירוע פעילות חבלנית עוינת.

יודגש כי אין במסקנות הוועדה בכדי להטיל דופי בבדיקות קודמות שבוצעו. בעת עבודת "ועדת זורע" לא הייתה היכרות עם איום 'המחבל המתאבד', והפלגים השיעיים בלבנון לא נתפסו כאיום משמעותי. הוועדה ציינה לחיוב את חקירת מצ"ח, אשר בחקירתה העלתה לראשונה ספק באשר לנסיבות התמוטטות המבנה. מנגד על אף המידע שנאסף לאחר האסון, שיכול היה לכוון לכך כי התמוטטות המבנה הייתה תוצאה של פיגוע חבלני, במתווה שלא היה מוכר קודם - הדבר לא הוביל, ככל הידוע, לביצוע פעולות על-ידי גורמי המודיעין (אמ"ן וש"כ) והגורמים המבצעיים (אג"ם ופצ"ן).

ועדת החקירה המשלימה בראשות אלוף (במיל) אמיר אבולעפיה, אשר פעלה במהלך השנה האחרונה בשיתוף עם הש"כ והמשטרה, סיימה את בדיקתה והציגה את מסקנותיה לרמטכ"ל, לראש הש"כ, למפכ"ל ולשר הביטחון. מסקנותיה התקבלו במלואן ואושרו. מייד לאחר מכן הוצגו המסקנות למשפחות השכולות, ולנפגעי האסון ולבני משפחותיהם.

ממסקנות הוועדה עולה כי בסבירות גבוהה, קריסת בניין הממשל בצור בתאריך 11 בנובמבר 1982, אירעה כתוצאה ממכונית תופת שהייתה נהוגה בידי מחבל מתאבד. כתוצאה מהקריסה נהרגו 76 אנשי כוחות הביטחון (מג"ב, צה"ל וש"כ) וכן 15 עצירים לבנונים ששהו במבנה.

מייד לאחר האירוע, מונתה ועדת חקירה, בראשות האלוף (מיל) מאיר זורע ז"ל. במסקנותיה נקבע כי האסון התרחש כתוצאה מפיצוץ גז שדלף במבנה, ועל רקע חולשה של שלד המבנה.

לאורך השנים שחלפו מאז האסון, התפרסם מידע והועלו טענות והשערות, על פיהן, האסון נגרם בפעילות חבלנית עוינת. לאחר 40 שנים לאסון, הקים ראש הש"כ, בתיאום עם הרמטכ"ל והמפכ"ל צוות בדיקה בין-ארגוני, על מנת לבחון האם יש במידע שהצטבר מאז התמוטטות המבנה כדי להצביע על צורך לבחון פעם נוספת את מסקנות ועדת זורע. צוות הבדיקה מצא כי קיים מידע מחדש המצדיק עריכת בחינה נוספת.

ביוני 2023, הוקמה ועדת החקירה המשלימה. בראש הוועדה עמד אלוף (מיל) אמיר אבולעפיה. ועדת החקירה ערכה בחינה מקיפה ויסודית של כלל הממצאים והפרטים הנוגעים לאירוע. במסגרת עבודת הוועדה הוקמו שלושה צוותים מקצועיים בתחום ההנדסה והחבלה; בתחום איתור הנעדרים; ובתחום המודיעין, תוך הסתמכות הן על הנתונים שנאספו בעבר, והן על מידע חדש, ותוך שימוש בכלים מקצועיים עדכניים ומתקדמים. מסקנות הוועדה נתמכות, בין היתר,

אסון צור הראשון (צילום: דובר צה"ל, ארכיון צה"ל ומערכת הבטחון)

אמיר אבולעפיה מציג את מסקנות חקירת אסון צור (צילום: גדיען מיטשניק)

הלחימה בין ישראל לחזבאללה - מאזן אימה הזדי?

אמנון סופרין

ישראל בצפון, ד"ר יוסי מנשרוף - חוקר במכון ירושלים לאסטרטגיה ולביטחון (JISS) וחוקר במרכז עזרי לחקר איראן באוניברסיטת חיפה, ד"ר דניאל סובלמן - ראש המגמה לביטחון בינ"ל ודיפלומטיה במחלקה ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית.

חזבאללה ואיראן אינם מעוניינים במלחמה נרחבת בעת הזאת

כל הדוברים הסכימו שחזבאללה והאיראנים אינם מעוניינים במלחמה נרחבת מול ישראל, מהסיבות הבאות: העניין להימנע מפגיעה משמעותית בלבנון, חששה של איראן כי עימות נרחב עלול לפגוע משמעותית ביכולות הצבאיות של הארגון.

בשאלה האם חזבאללה מורתע התנהל בין המשתתפים דיון מעניין ביחס למונח "הרתעה". בן ראובן ציין כי מדובר במושג "חמקמק" שקשה למדוד את יעילותו ואת משך השפעתו. סובלמן ציין כי מדובר במונח קונגטיבי, המצוי בראשם של מקבלי החלטות, אך אינו משקף בהכרח את תמונת המציאות האמיתית.

הסרת האיום של חזבאללה - כיצד? פנים לכאן ולכאן

באשר לשאלה המרכזית - כיצד על ישראל לפעול על מנת להסיר את איום "חזבאללה" על יישובי הצפון, התפתח דיון בין שתי תפישות שונות: זהבי טענה כי צה"ל נדרש לצאת להתקפה על חזבאללה בלבנון לאלתר כדי להרחיקו מהגבול ולאפשר לתושבי הצפון לחזור לבתיהם בבטחה. לדבריה "אין זמן" ויחייבים לפעול להחזרת התושבים לבתיהם ולהתחיל בשיקום הצפון שנפגע קשות מירי חזבאללה. מנשרוף המחיש את ראיית המשטר האיראני לגבי המערכה מול ישראל בהצבתו של שעון (2015) במרכז טהרן אשר מציג את משך הזמן שנותר להמשך קיומה של מדינת ישראל (25 שנים ממועד הפעלת השעון), ואת בניית המערכה הרב-זירתית נגד ישראל המתממשת עתה. מנשרוף המליץ לתקוף את המשטר האיראני, ולנסות לגרום לו נזק כזה אשר ארגוני "חסות" יפסיקו בהכרח את הלחימה מול ישראל. סובלמן טען כי גם ישראל אינה רוצה לפתוח במלחמה רחבה עם חזבאללה בעיתוי הנוכחי, ויש להמתין עם ההחלטה על מתקפה כזו.

בן ראובן טען כי למדינת ישראל אין אסטרטגיה סדורה בכל מה שקשור לחחימה מול כלל אויביה. המצב להערכתו מחייב גיבוש תפיסת ביטחון לאומית עדכנית, לגזור ממנה את האסטרטגיה ועל בסיסה לבנות את הכוח הצבאי (והאחר - מדיני, למשל) ולהכינוי היטב לעימותים הצפויים. אשר לאפשרות ביצוע מתקפה מול חזבאללה בעיתוי הנוכחי (מחצית ספטמבר) בן ראובן העריך שעדיפה הגעה לפתרון מדיני זמני על בסיס החלטת מועבי"ט 1701 שתאפשר הרחקת חזבאללה מהגבול, החזרת המפונים לבתיהם והתארגנות לשלב הבא של ההתמודדות עם עזה והמערכה הרב-זירתית.

בימת מודיעין התמקדה הפעם בניסיון לנתח תרחישי הידרדרות אפשריים ובהשלכותיהם. בפתח האירוע הוצגה סקירה של תמונת המצב נכון למועד קיומה ועיקריה:

ב-8 באוקטובר 2023, כיממה לאחר הטבח שביצע החמאס ברצועת עזה, פתח חזבאללה באש לאורך הגבול עם ישראל. נצאללה הבהיר כי המטרה היא לתמוך בלחימה של חמאס ולרתק את כוחות צה"ל לגבול הלבנוני כך שלא יתגברו את הלחימה בדרום. לאחר מכן התנהלו חילופי אש יום-יומיים לאורך הגבול, למעט במהלך התקופה של הפסקת האש בעזה בעסקה שהביאה לשחרור 80 חטופים שהוחזקו בעזה. ב-1 בדצמבר 2023 חידש נצאללה את האש.

בניין הכוח הצבאי של החזבאללה

מייד עם סיום מלחמת לבנון השנייה באוגוסט 2006 החל הארגון בתהליך מואץ של בניין הכוח, בסיוע מסיבי בעיקר של איראן. כך צוינו: הגדלה משמעותית של כמות הרקטות והטילים שבידי הארגון לטווחים שונים. ההערכה הייתה שב-7 באוקטובר 2023 היו בידי הארגון כ-150,000 רקטות וטילים לטווחים שונים. הארגון החל לקדם בסיוע איראן את "פרויקט הדיוק" כדי לאפשר שיגור של טילים בדיוק רב תוך גרימת נזק מרבי. לכך יש להוסיף: קליטה של מל"טים (בעיקר מתוצרת איראן) - מל"טי סיור ומל"טים "מתאבדים" והקמת יחידה ייעודית להפעלתם מול מטרות בשטח ישראל; והגדלה משמעותית של כוח "רדואן" - יחידת העילית של הארגון, אימונה במתווים של חדירה לגליל וכיבוש שטח.

במהלך התקופה שבין 8 אוקטובר 2023 ועד מחצית ספטמבר 2024 שיגר הארגון לשטח ישראל כמות גדולה מאוד של רקטות, טילי נ"ט, מל"טים תוקפים ורקטות כבדות בעלות טווח קצר ורש"ק כבד מאוד. ארגון חזבאללה פעל במסגרת "משוואת הבנות" שנוצרה בין הצדדים: בצוע ירי לטווחים של עד כ-10-12 ק"מ מהגבול, אך כמענה לתקיפות "עומק" של צה"ל (בצפון בקעת הלבנון) והארכת טווחי התקיפה עד לאזור קו טבריה-צומת גולני (כ-35 ק"מ מהגבול) לרבות פגיעה בבלון "טל שמיים" המשמש כחלק ממערכת "שרביט קסמים". בנוסף, ביצע הארגון ירי מכוון לעבר יישובים לא מפונים, תוך שהוא מפסיק "להסתתר" מאחורי ההצהרה שהוא תוקף רק יעדים צבאיים. עד למחצית ספטמבר (מבצע הביפים ואחריו חיסול נצאללה) התקיים בין חזבאללה לבין ישראל סוג של "מאזן אימה" במסגרתו ניסו שני הצדדים לשמור על "כללי משחק" כך שלא יזדרזו את המצב לעימות כולל.

בימת מודיעין. מימין: מנשרוף, בן ראובן, זהבי, סובלמן וסופרין

בהמשך התקיים פאנל מומחים בהנחייתו של סופרין בו השתתפו: האלוף (במיל') אייל בן ראובן - בעבר שירת בחיל שריון כמפקד חטיבה, אוגדה וגיסי, וכן כמפקד המכללות הצבאיות, סא"ל (במיל') שרית זהבי - בעבר שירתה בפיקוד צפון, והיום מייסדת ונשיאת מרכז עלמא - מרכז מחקרי חינוכי לאתגרי הביטחון של

אלוף שלומי בינדר נכנס לתפקיד ראש אמ"ן

אתר דובר צה"ל

להשתנות. לדעת להיות נועזים לשאול וגם להקשיב. לאפשר לכל אחת ואחד להביע דעה ולשקול אותה בכבוד ראש. לעשות את כל אלו כדי לעמוד במבחן העליון שלנו - מתן התרעה למלחמה ומודיעין שיאפשר לנו עמידה במטרותיה". המרכז למורשת המודיעין מאחל לראש אמ"ן החדש הצלחה עם כניסתו לתפקיד. הצלחתו הצלחתנו".

מינוי ראש אמ"ן (צילום: דו"צ)

ביום 21 באוגוסט 2024 התקיים בגלילות טקס חילופי ראשי אמ"ן. אלוף שלומי בינדר נכנס לתפקיד ראש אמ"ן במקום אלוף אהרון חליוה, שכיהן בתפקיד בשלוש השנים האחרונות. הטקס התקיים בראשות הרמטכ"ל, רב אלוף הרצי הלוי, ובהשתתפות מפקדים, חיילים משפחות ומוזמנים. בינדר הדגיש בין השאר: "עלינו לבחון כל העת את המציאות סביבנו. להטות אוזן, לשנות,

"צופה וחרב" - קורס המורשת הראשון באמ"ן בסימן "חרבות ברזל"

סא"ל (מיל) גדעון מיטשניק, רע"ן מורשת באמ"ן

מודיעין פיקוד דרום באינתיפאדה הראשונה, **יובל חלמיש**, מנכ"ל המל"מ שהציג בפניהם את פרשת "חורף גשום" בשנת 1996 כדעה אחרת, אל"מ (מיל) **שלמה קשי** על תפקידה של מחלקת הבקרה, **יולה ריטמן**, על כפר הנופש שהקים המוסד בסודאן, אל"מ (בדימוס) **שלמה גואטה**, לשעבר רמ"ח מחקר במד"ן, שסיפר על תפקידי מד"ן ועל מבצע הסיכול הימי של הספינה Karin A, אל"מ (בדימוס) **יהודה פורת**, איש למד"ן לשעבר, שסיפר על חלקו בגניבת המיג העיראקי בשנת 1966 מבצע הציפור הכחולה של המוסד ואחרים. כן נטלו חלק: סגן מפקד מערך ההדרכה, סא"ל ל', קמ"נית גדוד 90 בעבר וקמ"ן גדוד 890 בהווה, שסיפקו הצצה יוצאת דופן למורשת המתהווה ב"חרבות ברזל" וחיבור ל-7 באוקטובר 2023.

לאחרונה הסתיים קורס המורשת הראשון באמ"ן "צופה וחרב" שנועד לקדם היכרות עם הצלחות וכשלים ולמידה מההווה לטובת יישום בהווה ובעתיד.

הקורס נערך במל"מ וכלל גם מפגש פתיחה והרצאה של מנכ"ל המל"מ, תא"ל (מיל) **יובל חלמיש**, ושל מנהל מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש מאיר עמית, אל"מ (מיל) **שלמה מופז** ומנהלת הארכיון **יפעת להב** וכן סיור באתר ההנצחה, במבוכ ההנצחה ובאוהל שם, ובספריה וצפייה בסרטון "כוח הידע".

המרצים והמרצות באו ממגוון רחב של תחומים ויחידות וביניהם בין השאר: תא"ל (מיל) ד"ר **דני אשר**, אל"מים (מיל) **נועם שפירא** ו**אלי זיו** שסיפרו על מורשת היחידות 8200 ו-504, **יוסי בן ארי**, שסיפר על

אמ"ן במציאות מורכבת ומשתנה: השקת ספר חדש במל"מ

וראמ"ן לשעבר, אלוף (במיל) **אורי שניא** ראמ"ן לשעבר, וראש המוסד לשעבר **אפרים הלוי**. המשתתפים שיתפו מניסיונם האישי על אירועים "במשמרת שלהם" של מתן התרעה אסטרטגית. בנוסף הם התייחסו לסוגיות שעלו בספרו של פינקל, בהן האם יש להפקיע את הערכת המודיעין הלאומית מידי של אמ"ן, והאם נדרשת הקמה של

פאנל השקת הספר. מימין: אפרים הלוי, אורי שניא, בוגי יעלון וגדעון מיטשניק

גוף הערכה לאומי שיכלול את כל הגורמים בקהילת המודיעין. בהמשך נשאו דברים ראש המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין במל"מ, תא"ל (מיל) **יוסי קופרווסר**, ורח"ט מחקר לשעבר תא"ל (מיל) **איתי ברון**. באירוע נטלו חלק לצד חברי המל"מ גם מפקד מערך ההדרכה באמ"ן, אל"מ א', וקצינים רבים מאמ"ן.

ביום 16 בספטמבר 2024 התקיימה במל"מ השקת ספרו החדש של תא"ל (מיל) ד"ר **מאיר פינקל** - "אמ"ן במציאות מורכבת ומשתנה". הספר כולל ניתוח של אירועים ותהליכים מרכזיים באמ"ן לאורך השנים, ובחינה של השפעת ההבנות שהתפתחו באמ"ן על תהליכי בניין הכוח הצבאי ועל הפעלתו.

יור המל"מ, אלוף (מיל) **אהרון זאבי פרקש**, הדגיש בדברי הפתיחה לאירוע כי נושא "ההתרעה למלחמה" נדחק הצידה לאורך השנים ממקומו המרכזי בעבר באמ"ן וקרא לתיקון מהיר בנושא. במרכז הערב התקיים פאנל בהנחיית רע"ן מורשת באמ"ן סא"ל (מיל) **גדעון מיטשניק** בהשתתפות רב-אלוף (בדימוס) **משה (בוגי) יעלון** שר הביטחון, הרמטכ"ל

המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין

כנס בינ"ל ללימודי מודיעין: "הפתעות אסטרטגיות - האומנם גזירת גורל?"

ד"ר אופק רימר, מנהל הפורום הישראלי ללימודי מודיעין (פיל"ם)

רא"ל (במיל) ח"כ גדי איזנקוט

שימוש בטכניקות מובנות למחקר מודיעין. היום השני היה יום פתוח לקהל הרחב. בחציו הראשון היו פאנלים מחקריים בנושאים מגוונים: הפתעת ה-7 באוקטובר, היסטוריה של המודיעין הישראלי,

הפורום הישראלי ללימודי מודיעין (פיל"ם), שנוסד על ידי המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין במל"מ לפני שנתיים ערך ב-10-11 בספטמבר 2024 באוניברסיטה העברית בירושלים את הכנס הישראלי הראשון ללימודי מודיעין בחסות המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין, מכון דיוויד ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית ומרכז בריטניה-ישראל לתקשורת ומחקר (BICOM). בסה"כ השתתפו בכנס כ-150 איש.

היום הראשון של הכנס יועד לחוקרות ולחוקרים מהאקדמיה ומקהילת המודיעין הישראלית (אמ"ן, שב"כ, מוסד וממ"ד) בלבד, והוקדש כולו ללמידה מהניסיון ומהלקחים של קהילת המודיעין הבריטית בעקבות כישלונותיה בראשית שנות ה-2000.

פרופ' ג'ון פריס (אוניברסיטת קלגרי), לשעבר ההיסטוריון הרשמי של יחידת מודיעין האותות הבריטית GCHQ, התמקד בהרצאתו בלקחים מכישלון ההערכה ביחס לתוכנית הנשק להשמדה המונית של סדאם חסין, וערך השוואה בין כישלון זה לבין הכישלון בשבעה באוקטובר, תוך הדגשת התפקיד שמילאה הפוליטיקה בעיצוב הערכות המודיעין ותהליכי הלמידה והתחקור.

מתודולוגיה של המודיעין ומודיעין של ועל שחקנים לא-מדינתיים. בחציו השני של היום, דיברו בין היתר רא"ל (במיל) ח"כ גדי איזנקוט על הצורך בתפיסת ביטחון לאומית ועל חשיבות המודיעין בקבלת החלטות ואסטרטגיה; תא"ל (במיל) **איתי ברון** על הכשלים הבסיסיים שהובילו לכישלון המודיעיני ב-7 באוקטובר; ד"ר **יובל שטייניץ** על חשיבות הפיקוח הפרלמנטרי על קהילת המודיעין ומגבלותיו; פרופ' **רות מאיו** על מגבלות המוח האנושי ומחסום האמון המאפיין את העת הנוכחית, אשר מקשים לעבד מידע חדש שסותר הנחות קודמות; ופרופ' **סיגל סדצקי** על התמודדות עם הפתעות אסטרטגיות בתחום בריאות הציבור, הקשיים בהיערכות אליהם ודרכי הפתרון. עוד הוענקו פרסים למחקרים מצטיינים בתחום לימודי המודיעין לשנת תשפ"ד: פרס הספר המצטיין לתא"ל (במיל) ד"ר **מאיר פינקל** על ספרו "אמ"ן במציאות מורכבת ומשתנה", ציון לשבח לאל"מ (במיל) ד"ר **אסף הלר** על ספרו "לדעת להשפיע: מתודולוגיה להערכת מודיעין" ופרס המאמר המצטיין בכתב-עת אקדמי לד"ר **אסף לובין** על מאמרו "Selling Surveillance".

קלטות מהכנס זמינות באתר פיל"ם: www.ifis.co.il

תא"ל (מיל) יוסי קופרווס ראש המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין בכנס

ד"ר **כריסטיאן גוסטפסון** (אוניברסיטת ברונל), יועץ למשרד הביטחון הבריטי ושותף לכתיבת דוקטרינת המודיעין הבריטית, ערך לנוכחים היכרות עם המדריך המקצועי לביצוע הערכת מודיעין, והוביל סדנה מעשית

ניוזלטר תקופתי
ניתן להירשם לרשימת התפוצה של המכון לצורך קבלת עדכונים על פעילות המכון ותוצריו, באמצעות פנייה למייל:
methodology.insight@gmail.com

המכון לחקר המתודולוגיה של המודיעין בראשותו של תא"ל (מיל) יוסי קופרווס ממשיך לייצר פעילות חדשנית, עשירה ומקצועית בתחומי עיסוקו. ב-8 בספטמבר 2024 פרסם המכון **ניוזלטר עיתי** ובו פירוט עיקרי פעילותו.

למידע נוסף על פעילות המכון ותוצריו המחקריים היכנסו לאתר המכון: www.intelligence.org.il

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 4713402 | טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 | דוא"ל: mlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

רוברט דסה, אחרון אסירי "הפרשה", הלך לעולמו

נחם אילן

במעמד ההספדים ספדו לו בין היתר תמיר פרדו, ראש המוסד לשעבר, פרופ' נחם אילן, ראש הקרן להנצחת קדושי קהיר, וליאורה טיטינגר, בתו של ויקטור לוי ז"ל, חברו הטוב בכלא ובארץ. שולי נתן הרטיטה לבבות רבים כששרה את "ירושלים של זהב" לבקשת המשפחה.

הלוויות של רוברט דסה ז"ל (צילום: געון מיטשניק)

מאות אנשים ליוו ביום חמישי, כ"ג באלול תשפ"ד, 26 בספטמבר 2024, את רוברט דסה למנוחת עולמים בקיבוץ עינת. הוא נדון ל-15 שנות מאסר עם עבודת פרך בגין חברותו בחוליה באלכסנדריה שהפעיל המודיעין הישראלי במצרים בראשית שנות החמישים של המאה ה-20. רוברט היה אחד מארבעת האסירים האחרונים ששוחררו בפברואר 1968 בזכות עקשנותו ונחישותו של ראש המוסד אז, האלוף מאיר עמית. בהיותו בכלא בלט כשרון הרישום והציור שלו, והוא המשיך להביעו משהגיע ארצה. בביתו תלויים ציורים רבים מעשה ידיו, עתירי צבע ועומק רגשי. דסה נקבר ליד חברתו הקרובה מרסל ניניו-בוגר, החברה היחידה ברשת. קשרי הקרבה ביניהם היו מעבר לאחוזה, וילדיו, כמו ילדי האסירים האחרים, כינו אותה "דודה מרסל".

קול קורא

נערכים להכנת גיליון 99 של "מבט מל"מ"

גיליון 98 של "מבט מל"מ" הופץ לאחרונה. אני מצויים כבר בתחילת ההכנות לגיליון 99, המתוכנן להפצה לקראת חנוכה. מבקשים מכם לקחת פסק זמן מעיסוקיכם השוטפים, לחשוב האם תרצו להביע אומר בגיליון החדש, בין אם בנושאים הקשורים למלחמת "חרבות ברזל", או באחרים.

את תוצריכם נא העבירו ישירות אלי, לכתובת הדוא"ל הבאה: yossibenari@gmail.com

תודה, יוסי בן ארי, ראש מערכת "מבט מל"מ"

קול קורא

קול קורא להשתתפות בכתיבת המורשת העכשווית

בימים אלה אנו שוקדים על איסוף החומרים וכתובת הכרך הרביעי של "מעשה אמ"ן - סיפורו של המודיעין הצבאי" כך זה סוקר את המלחמה שבין המלחמות (המב"מ) בשנים 2014-2022. את התקופה שמאז מבצע "צוק איתן" ועד לערב המלחמה הנוכחית בעזה אל מול החמאס ועתה גם בלבנון אל מול החזבאללה. כל מי שהיה שותף לעשייה מוזמן לקחת חלק ביצירת הכרך החדש, בין אם באמצעות ספור אישי או יחידתי, סקירות נושאויות, צילומים, גיגים ואפילו קטעי שירה

תא"ל (מיל') ד"ר דני אשר - asherdm@netvision.net.il

מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש אלוף מאיר עמית ז"ל

אל"מ (מיל') שלמה מופז

ארכיון

- בחודשים אוגוסט ספטמבר הועברו חומרים מארכיון צה"ל הנוגעים למלחמת יום הכיפורים שפורסמו לעיון הציבור: סקירות מודיעין מיוחדות, לקטי מודיעין, דיוני מטכ"ל.
- אוסף עמותת בוגרי 8200 נקלט וקוטלג לצפייה לחברי הקהילה בלבד.
- בארכיון השלל בערבית נבנתה תוכנית עבודה, והחל טיפול בחומרים שמוינו ונרשמו.
- ממשיך תהליך איסוף תמונות, מסמכים וסרטים לטובת פרויקט מרכז המבקרים.
- ממשיך פרויקט מיון וקטלוג הדיסקים מחדר הארכיון הוויזואלי.

מחקרי מרכז המידע

- בחודשים אוגוסט ספטמבר 2024 הפיץ מרכז המידע 40 מחקרים. 25 מחקרים עיתיים (שבועיים), ו-15 מחקרים ממוקדים. כל המחקרים תורגמו לאנגלית. מחקרים אלה עסקו בחזבאללה ובזירה הצפונית, בסכסוך הישראלי-פלסטיני ובנושא הפלסטיני, באיראן, במליציות השיעיות, ובנושא דאעש.

ספרייה

- במהלך אוגוסט ספטמבר הגיעו לספרייה 127 מבקרים, ו-32 פנו באופן מקוון.
- נמשך התהליך לאיתור ומינוי מנהל או מנהלת לספרייה.

פעילות עמותת בוגרי 8200 (ש.מ.2)

חן שמילו ונעם שפירא

■ **פרק מיוחד בפודקאסט "מאזינים לכם" לציון ה-7 באוקטובר:** בפרק אנחנו מארחים את הילה קום, בוגרת היחידה והיום מנהלת תוכניות "מעטפת" בארגון נפגעי פעולת האיבה. קום עובדת עם משפחות שכולות עם ילדים מתחת לגיל 18 שהצטרפו למעגל השכול ב-7 באוקטובר, ומספרת לנו על ההתמודדות היומיומית, התמיכה הרגשית והמעשית שהיא והצוות שלה מספקים למשפחות, והחשיבות הגדולה של יצירת שגרה ונורמליות בתוך הכאב הגדול. בפרק משתפת קום בחוויות האישיות שלה ובדרכים שבהן היא מוצאת תקווה גם בתוך הקושי, לצד התפקיד הקריטי של הארגון במתן מענה לצרכים של הקהילה. להאזנה - חפשו "מאזינים לכם" בכל פלטפורמות הפודקאסטים.

פרק המורשת ב-8200

את פינת המורשת החלטנו לייחד הפעם למפגש עם ותיק בוגרי 8200 יוסי סגל בן ה-98, שחגג יום הולדת בספטמבר 2024. סגל נולד בחיפה בשנת 1926, גדל בה ועבד בדואר המנדטורי בימי שלטון הבריטים בארץ. במסגרת תפקידו במברקה בחיפה הוא התבקש להביא לנציג הש"י בחיפה את העתקי המברקים הממשלתיים ובעיקר המברקים המוצפנים שאיתר. סגל שידע מורס והיה דובר ערבית ואנגלית נקרא עם הקמת המדינה להתגייס ליחידה שנקראה אז ש.מ2. הוא שובץ כאלחוטן רשתות צבאיות ואזרחיות באולם 'א' במפקדה, שם מונה בתוך זמן קצר למפקח האולם. סגל השתתף בצוותי האזנה בשטח שסופחו ליחידות הלוחמות בעת מבצעים. הידע והמקצועיות שלו הביאו אותו להיות חלק מסדרה של "ציאות" לניסויי קליטה לאתר מקומות מתאימים לקליטת תקשורת שלא נקלטו במפקדה. ליחידה לא היו הרבה בסיסים, ולכן מעת לעת היו יוצאים לשטח מול הגזרה הצפונית, הירדנית או המצרית למשך שבוע עד חודש לקלוט רשתות צבאיות ואחרות לשיפור הכיסוי. זאת בהתאם לתדרכים (צי"חים) שהגיעו מצרכני היחידה במטכ"ל, בפיקודים או בזרועות אוויר וים.

מצרים הייתה באותם ימים הגזרה המרכזית בדרום, ולכן במסגרת מאמצי הכיסוי מול הזירה הוציאה היחידה צוותים לביצוע האזנה בהפלגות לים עם כלי שיט של חיל הים. סגל השתתף במרבית ההפלגות באותה תקופה. בהמשך השתתף סגל בפריסות רבות של חוליות המכ"ן בצפון באזור יפתח ועד לדרום באזור אילת. סגל השתחרר משירות בשנות ה-50, והמשיך לשרת תקופות מילואים רבות. ביום הולדתו ה-98 הענקנו ליוסי מדליון המורשת.

נעם שפירא ויוסי סגל

■ עמותת בוגרי 8200 בשיתוף פעולה עם חברת Generative AI for Good קיימה **כנס לקידום טכנולוגיות ישראליות למאבק באנטישמיות ובשנאה תחת הכותרת Hack the Hate**. בכנס הוצגה תמונת המצב של התגברות האנטישמיות בעולם בעקבות טבח ה-7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", הוצגו פתרונות טכנולוגיים שונים וכן אתגרים נוספים בתחום. בין המשתתפים בכנס היו ערן יריב, בכיר במייקרוסופט ישראל, מיכאל מטיאס, מייסד הסטרטאפ Clarity ובוגר היחידה וכן קרול נוריאל, מנכ"לית הליגה נגד השמצה בישראל ובוגרת היחידה. הכנס נתמך על-ידי משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות, הפדרציה היהודית ניו-יורק, ההסתדרות הציונית העולמית, בנק הפועלים ומייקרוסופט ישראל.

הכנס לקידום טכנולוגיות ישראליות למאבק באנטישמיות ובשנאה (צילום: עידן מרזוק)

■ עמותת בוגרי 8200 השיקה **תוכנית מנטורינג על שם ספי גניס ז"ל** שנרצח ב-7 באוקטובר: אירוע פתיחה מרגש לתוכנית המנטורינג המחודשת לזכרו של ספי גניס ז"ל התקיים (8 בספטמבר 2024) ב-GUT, האב החדשנות של הראל חברה לביטוח. גניס היה יזם, בוגר היחידה שנרצח במהלך מתקפת הטרור במסיבת נובה, לאחר שיחד עם חברו הטוב הצילו בגופם אישה אחרת במיגונית בה ניסו להסתתר. מיטל, אלמנתו של ספי, ספרה עליו ועל החוויה המשמעותית שלו בתוכנית המנטורינג שבה השתתף בעבר. האירוע כלל פאנל בהשתתפות מנטורים ומנטוריות לשעבר משלל תוכניות העמותה, אשר שיתפו את הקהל בסיפורי הצלחה והמלצות לחניכי העתיד. תוכנית המנטורינג, המנציחה את זכרו של ספי גניס, מיועדת לחבר בין בוגרי יחידת 8200, צעירים וותיקים, מתוך מטרה לעזור לצעירים לעבור תהליך התפתחות משמעותי במישור האישי והמקצועי.

מימין: קרן יפה, מיטל ינקו גניס, ניר למפרט, חן שמילו, בר נווה והדס גניס

לתשומת לבכם

במהלך חול המועד סוכות, המרכז למורשת המודיעין - המל"מ, יהיה סגור לפעילות בין התאריכים 16-25 לאוקטובר 2024. נחדש את הפעילות ביום ראשון 27 באוקטובר 2024.

שריינו ביומנכם

סיכום שנה למלחמת "חרבות ברזל"

יום עיון של המל"מ

נדחה ליום
23 בדצמבר 2024
בהיכל צה"ל פו"מ.
תוכנית תפורסם בהמשך.

זומל"מ

SAVE THE DATE

אירועים במל"מ בזום

המל"מ ממשיך לקיים את פעילות "זום מל"מ", במסגרתה אנו מקיימים שידורים מקוונים עם מ.ת.ג. בסוגיות הקשורות בסדר יומנו. מרכזת ומנחה: יוכי ארליך. להלן התוכנית למפגשים הקרובים.

- יום ראשון 27.10.2024 שעה 18:00 - 19:30
"מחנה ההתנגדות": שלבים בהתפתחות תאוריית הניצחון - מ"נחיתות" ל"איזון" ואולי לעלינות
מרצה: תא"ל (מיל) איתי ברוך
לשעבר רח"ט מחקר באמ"ן.
- יום ראשון 3.11.2024 שעה 18:00 - 19:30
הפתעות המודיעין ב- 1973 וב-2023: השווה והשונה
מרצה: תא"ל (מיל) דודו צור
בעבר מנכ"ל המל"מ וקצין מודיעין ראשי.
- יום ראשון 10.11.2024 שעה 18:00 - 19:30
מצרים ב'חרבות ברזל': המימד הפנימי, האזורי והגלובאלי
מרצה: ד"ר חיים (קליין) קורן
מרצה באוניברסיטת רייכמן, בעבר שגריר ישראל למצרים (2014-2016).
- יום ראשון 17.11.2024 שעה 18:00 - 19:30
האסטרטגיה רבתי של ארה"ב בעקבות הבחירות: מנהיגות גלובלית או התנתקות ובדלנות?
מרצה: פרופ' בני מילר
פרופ' ליחסים בינ"ל וראש המרכז לביטחון לאומי, אוניברסיטת חיפה.
- יום ראשון 24.11.2024 שעה 18:00 - 19:30
ערב הסעודית בעידן מחמד בן סלמאן: בין חזון למציאות
מרצה: ד"ר אלעד גלעדי
החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם באוניברסיטת חיפה ועמית מחקר במרכז עזרי חחקר איראן והמפרץ הפרסי.

קישור להרצאות בשעה היעודה באתר מ.ת.ג.,
בתיבה המופיעה בדף האתר מצד שמאל "שידור חי"
<https://bit.ly/3sTqOqL>

* התוכנית אינה סופית, יש לעקוב אחר עדכונים הנשלחים בעדכונים השבועיים ובאתר העמותה: www.intelligence.org.il

'בימת מודיעין' שריינו ביומנכם

יום שישי 29.11.24 | התכנסות בשעה 08:00

9:00 - פרשיית מודיעין:

הרקע ל"חומת מגן" ביהודה ושומרון (מרץ-מאי 2002)

תא"ל (מיל) אריאל קארו
קצין המודיעין בפיקוד המרכז במהלך המבצע

09:30 - פאנל בנושא

התפתחויות וסיכונים אפשריים מזירת יהודה ושומרון ומירדן

פאנל מנוהל ע"י תא"ל (מיל) ד"ר אמנון סופרין, משתתפים: אלוף (מיל) אבי מזרחי, בעבר מפקד פיקוד מרכז, מפקד מז"י וראש אט"ל, פרופ' רונן יצחק, פרופסור להסטוריה של המזרח התיכון מומחה לירדן, אל"מ (מיל) ד"ר מכאל מילשטיין ראש הפורום ללימודים פלסטיניים במרכז דיון, בעבר ראש הזירה הפלסטינית באמ"ן מחקר, אמיר אורן עיתונאי פובליציסט.

יום העיון פתוח לבני/ בנות זוג.

עלות לחברי מל"מ - 40 ₪ / אורחים 50 ₪

מותנה בהרשמה מוקדמת במשרדי המל"מ
בתלפון: 03-5497019 רקפת או בהחזרת הטופס
[לדוא"ל mlm@intelligence.org.il](mailto:mlm@intelligence.org.il)

רואי מל"מ

אגרת המידע של המרכז למורשת המודיעין המופצת באינטרנט.

שמרו על קשר

נשמח לקבל מכם משוב: התייחסויות, תגובות ובקשות.

תודה, יוכי ארליך, עורכת "רואים מל"מ"
mlm@intelligence.org.il

תודותינו

תודותינו: לאמיר אבולעפיה, לנחם אילן, לדני אשר, ליוסי בן ארי, לשי הר צבי, לאהרון זאבי פרקש, למיכל זלצר-לביד, למאיר ליטבק, לשלמה מופז, לגדעון מיטשניק, לרונית מרזן, לאמנון סופרין, לדודי סימן טוב, לרקפת פאר, ליוסי קופרוסר, לאופק רימר, לאלה שושנה, לחן שמילו, לנעם שפירא ולכל אלה שסייעו בהכנת הגיליון.

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 4713402 | טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 | דוא"ל: mlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת